

Bruxelles, 23. srpnja 2026.
(OR. en)

12187/26

EF 217
ECOFIN 1051
DELECT 121
ECB

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	14. srpnja 2026.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	C(2026) 4861 final
Predmet:	DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../... od 14.7.2026. o izmjeni regulatornih tehničkih standarda utvrđenih u Delegiranoj uredbi (EU) br. 149/2013 u pogledu pragova poravnanja i mehanizama koji pokreću njihovo preispitivanje

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument C(2026) 4861 final.

Priloženo: C(2026) 4861 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.7.2026.
C(2026) 4861 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 14.7.2026.

**o izmjeni regulatornih tehničkih standarda utvrđenih u Delegiranoj uredbi (EU)
br. 149/2013 u pogledu pragova poravnanja i mehanizama koji pokreću njihovo
preispitivanje**

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST DELEGIRANOG AKTA

Uredba (EU) 2024/2987 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenog 2024.¹ (EMIR 3), kojom se mijenja Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. (EMIR)², stupila je na snagu 24. prosinca 2024.

Uredbom EMIR 3 nastoje se ukloniti rizici za financijsku stabilnost koje uzrokuje izloženost članova sustava poravnanja i klijenata iz EU-a sistemski važnim središnjim drugim ugovornim stranama iz trećih zemalja (središnje druge ugovorne strane druge razine rizika) tako što se od određenih financijskih i nefinancijskih drugih ugovornih strana koje su izložene uslugama poravnanja od znatne sistemske važnosti zahtijeva da imaju operativan i reprezentativan aktivni račun kod središnjih drugih ugovornih strana iz EU-a. Kako bi se osiguralo da okvir aktivnog računa ne utječe na trenutačno razborito pokriće obveze poravnanja, suzakonodavci su ovlastili Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) da odredi zbirni prag poravnanja. Uredbom EMIR 3 osigurava se i da vrijednosti pragova poravnanja utvrđene u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 149/2013 pravilno i točno odražavaju razne rizike i obilježja izvedenica, osim kamatnih, valutnih, kreditnih i dioničkih izvedenica. Naposljetku, njome se ESMA ovlašćuje za razvoj transparentnih i predvidljivih mehanizama za preispitivanje pragova poravnanja.

U skladu s člankom 4.a stavkom 4. i člankom 10. stavkom 4. Uredbe EMIR, kako je izmijenjena Uredbom EMIR 3, ESMA je ovlaštena u regulatornom tehničkom standardu u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu Uredbe EMIR 3 dodatno odrediti vrijednost pragova poravnanja koji se primjenjuju na zbirne i neporavnane pozicije, kriterije za utvrđivanje koji ugovori o OTC izvedenicama na objektivno mjerljiv način smanjuju rizike te mehanizme koji pokreću preispitivanje vrijednosti pragova poravnanja. Nakon što je razmotrila postojeći okvir (članak 10. stavak 3. Uredbe EMIR, članak 10. Delegirane uredbe 149/2013 i pojašnjenja iznesena u povezanim pitanjima i odgovorima koje je objavila ESMA, prvenstveno u vezi s procjenom može li se smatrati da se financijski ili virtualni ugovori o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora upotrebljavaju za zaštitu od rizika, u skladu s nedavno objavljenim pojašnjenjem Europske komisije), ESMA nije predložila izmjene postojećeg članka 10. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 149/2013.

ESMA je 25. veljače 2026. Komisiji dostavila svoje završno izvješće³.

2. SAVJETOVANJA PRIJE DONOŠENJA AKTA

ESMA je 8. travnja 2025. objavila dokument za savjetovanje s nacrtom regulatornih tehničkih standarda. Savjetovanje je zaključeno 16. lipnja 2025.

Završno izvješće sadržava nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se dodatno određuje vrijednost pragova poravnanja koji se primjenjuju na zbirne pozicije ako je to potrebno da bi se osiguralo razborito pokriće financijskih drugih ugovornih strana u okviru obveze

¹ Uredba (EU) 2024/2987 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenog 2024. o izmjeni uredaba (EU) br. 648/2012, (EU) br. 575/2013 i (EU) 2017/1131 u pogledu mjera za ublažavanje prekomjernih izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama trećih zemalja i poboljšanje učinkovitosti tržišta poravnanja u Uniji; SL L, 2024/2987, 4.12.2024.

² Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju, SL L 201, 27.7.2012., str. 1.

³ [ESMA74-1049116226-944 Final Report on the draft technical standards amending Regulation EU 1492013 to further detail the new EMIR clearing thresholds regime.pdf](#)

poravnanja iz članka 4.a i na neporavnane pozicije iz članka 10. stavka 4. točke (b). Osim toga, u nacrtu regulatornih tehničkih standarda iz završnog izvješća ESMA-e dodatno se utvrđuju mehanizmi koji pokreću preispitivanje vrijednosti pragova poravnanja.

U završnom izvješću i popratnom nacrtu regulatornih tehničkih standarda uzimaju se u obzir povratne informacije koje su dostavila tijela s kojima je provedeno savjetovanje. Konkretno, imajući na umu ciljeve pojednostavnjenja i smanjenja opterećenja, ESMA je posebnu pozornost posvetila primjedbama u kojima se isticalo da bi okvir trebalo, koliko god je to moguće, zadržati jednostavnim te da prijelaz s postojećeg na novi režim izazove što manje poteškoća u provedbi. Primjerice, pojašnjeno je da nakon stupanja na snagu Delegirane uredbe Komisije druge ugovorne strane mogu provesti izračun novih pragova za poravnanje u istom razdoblju godine u kojem su ga provodile prema pravilima koja su vrijedila prije Uredbe EMIR 3 ili ranije ako žele prije početi primjenjivati novi režim. Drugi primjeri načina na koji su ciljevi pojednostavnjenja i smanjenja opterećenja uzeti u obzir: (i) odluka da se zadrži pet kategorija za potrebe pragova poravnanja i da se ne uvode detaljnije kategorije, (ii) odluka o povećanju praga poravnanja za neporavnanu robu kako bi se prije svega uzele u obzir promjene cijena i inflacija, (iii) povećanje praga poravnanja za neporavnane kamatne stope kako bi se u većoj mjeri uvažilo preklapanje drugih ugovornih strana obuhvaćenih i pragom za neporavnane transakcije i zbirnim pragom za poravnanje te (iv) željena stabilnost i vidljivost u postupku mehanizma koji pokreće preispitivanje pragova poravnanja.

U skladu s člankom 4.a stavkom 4. i člankom 10. stavkom 4.a Uredbe EMIR nacrt regulatornih tehničkih standarda pripremljen je u suradnji s ESRB-om. ESMA je zatražila i savjet Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANOG AKTA

Delegirani akt temelji se na nacrtu ESMA-ina prijedloga koji se nije mijenjao.

Ovom Delegiranom uredbom Komisije uvode se sljedeće izmjene Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 149/2013:

- članak 11. mijenja se kako bi se utvrdile vrijednosti pragova poravnanja koje se primjenjuju na zbirne pozicije za financijske druge ugovorne strane,
- umeće se članak 11.a kako bi se utvrdile vrijednosti pragova poravnanja primjenjive na neporavnane pozicije,
- umeće se članak 11.b kako bi se uspostavili mehanizmi koji pokreću preispitivanje vrijednosti pragova poravnanja.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 14.7.2026.

o izmjeni regulatornih tehničkih standarda utvrđenih u Delegiranoj uredbi (EU) br. 149/2013 u pogledu pragova poravnanja i mehanizama koji pokreću njihovo preispitivanje

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj stranci i trgovinskom repozitoriju⁴, a posebno njezin članak 4.a stavak 4. i članak 10. stavak 4.,

budući da:

- (1) Iako se na financijske druge ugovorne strane primjenjuju pragovi za neporavnane pozicije u OTC izvedenicama („pragovi za neporavnane pozicije”), kako bi se osiguralo razborito pokriće financijskih drugih ugovornih strana na koje se primjenjuje obveza poravnanja u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) 648/2012, potrebno je utvrditi pragove poravnanja koji se primjenjuju na zbirne pozicije u OTC izvedenicama („pragovi za zbirne pozicije”) kojima podliježu i te druge ugovorne strane. Budući da je njihova svrha izbjeći isključivanje iz područja primjene obveze poravnanja financijskih drugih ugovornih strana koje imaju velike poravnane portfelje iako su i dalje ispod pragova za neporavnane pozicije, ti bi se pragovi za zbirne pozicije trebali primjenjivati samo na vrste imovine na koje se primjenjuje ta obveza poravnanja, odnosno na OTC kamatne izvedenice i OTC kreditne izvedenice. Time bi se osiguralo da se obveza poravnanja primjenjuje na odgovarajuće financijske druge ugovorne strane.
- (2) Zbog promjena metode izračuna iz članka 4.a stavka 3. i članka 10. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 uvedenih Uredbom (EU) 2024/2987 potrebno je odrediti pragove za neporavnane pozicije koje drže financijske i nefinancijske druge ugovorne strane. Te bi pragove trebalo odrediti zasebno za kamatne stope, kredite, dioničke instrumente, devizne i robne izvedenice te izvedenice emisijskih jedinica kako bi se osiguralo razborito pokriće financijskih i nefinancijskih drugih ugovornih strana na koje se primjenjuje obveza poravnanja. Određivanje pragova trebalo bi se temeljiti na elementima kao što su sistemska važnost zbroja neto pozicija i zbroj neto izloženosti tih drugih ugovornih strana.
- (3) ESMA je potvrdila razliku između nove metode (na kojoj su se temeljile simulacije) uvedene izmjenama članka 10. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/2987, u kojem se uzimaju u obzir samo neporavnane pozicije u OTC izvedenicama, i stare metode u kojoj su se razmatrale i poravnane i neporavnane pozicije u OTC izvedenicama. Kad je riječ o stvarnoj vrijednosti pragova za neporavnane pozicije, s obzirom na to da takvi pragovi

⁴

SL L 201, 27.7.2012., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>.

dosad nisu postojali, ESMA smatra da bi pri njihovu određivanju kao polazište trebalo uzeti postojeći broj drugih ugovornih strana i nominalni iznosi koji su njima obuhvaćeni. Na temelju toga ESMA je za svaku od pet relevantnih kategorija imovine provela simulacije koje pokazuju kako bi se pokriće obveze poravnanja promijenilo ovisno o vrijednosti odabranog praga. Primjereno je utvrditi pragove za neporavnane pozicije na temelju tih nalaza.

- (4) Kako bi se osiguralo pravodobno preispitivanje pragova poravnanja uz očuvanje dostatnog stupnja fleksibilnosti i smanjenje administrativnog opterećenja, mehanizmi koji pokreću preispitivanje vrijednosti pragova poravnanja iz članka 10. stavka 4. točke (c) Uredbe (EU) br. 648/2012 trebali bi uključivati kontinuirano praćenje pokazatelja koji se upotrebljavaju za praćenje tržišnih kretanja pri izvršavanju zadaća dodijeljenih ESMA-i na temelju članka 32. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća⁵.
- (5) Stoga bi Delegiranu uredbu (EU) br. 149/2013 trebalo izmijeniti na odgovarajući način.
- (6) Ova se Uredba temelji na nacrtima regulatornih tehničkih standarda koje je ESMA dostavila Europskoj komisiji.
- (7) ESMA je provela otvoreno javno savjetovanje o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Delegirane uredbe (EU) br. 149/2013

Delegirana uredba (EU) br. 149/2013 mijenja se kako slijedi:

- (1) Članak 11. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 11.

(Članak 4.a stavak 4. Uredbe (EU) br. 648/2012)

Pragovi poravnanja za zbirne pozicije

Vrijednosti pragova poravnanja koje se primjenjuju na zbirne pozicije za potrebe obveze poravnanja su:

- (a) za ugovore o OTC kreditnim izvedenicama, 1 milijarda EUR u bruto zamišljenoj vrijednosti;
- (b) za ugovore o OTC kamatnim izvedenicama, 3 milijarde EUR u bruto zamišljenoj vrijednosti.”;

- (2) u Poglavlju VII. umeću se sljedeći članci 11.a i 11.b:

„Članak 11.a

(članak 10. stavak 4. točka (b) Uredbe (EU) br. 648/2012)

⁵ SL L 331, 15.12.2010., str. 84., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj>

Pragovi poravnanja za neporavnane pozicije

Vrijednosti pragova poravnanja koje se primjenjuju na neporavnane pozicije za potrebe obveze poravnanja su:

- (a) za ugovore o neporavnanim OTC kreditnim izvedenicama, 0,8 milijardi EUR u bruto zamišljenoj vrijednosti;
- (b) za ugovore o neporavnanim OTC dioničkim izvedenicama, 0,7 milijardi EUR u bruto zamišljenoj vrijednosti;
- (c) za ugovore o neporavnanim OTC kamatnim izvedenicama, 2,2 milijarde EUR u bruto zamišljenoj vrijednosti;
- (d) za ugovore o neporavnanim OTC deviznim izvedenicama, 3 milijarde EUR u bruto zamišljenoj vrijednosti;
- (e) za ugovore o neporavnanim OTC robnim izvedenicama i OTC izvedenicama emisijskih jedinica, 4 milijarde EUR u kombiniranoj bruto zamišljenoj vrijednosti.

Članak 11.b

(Članak 10. stavak 4. točka (c) Uredbe (EU) br. 648/2012)

Mehanizmi koji pokreću preispitivanje vrijednosti pragova poravnanja

ESMA najmanje jednom godišnje procjenjuje kretanje sljedećih pokazatelja:

- (a) vrijednosti odnosnih instrumenata sljedećih vrsta OTC izvedenica:
 - (i) OTC kreditne izvedenice;
 - (ii) OTC dioničke izvedenice;
 - (iii) OTC kamatne izvedenice;
 - (iv) OTC devizne izvedenice;
 - (v) OTC robne izvedenice;
 - (vi) OTC izvedenice emisijskih jedinica;
- (b) volatilnosti cijena odnosnih instrumenata svih vrsta OTC izvedenica iz točke (a);
- (c) udjela transakcija OTC izvedenicama koje se poravnavaju, za svaku vrstu OTC izvedenica iz točke (a);
- (d) udjela subjekata koji poravnavaju svoje transakcije OTC izvedenicama;
- (e) relevantnih stopa inflacije;
- (f) stanja na svjetskim financijskim tržištima;
- (g) neizvjesnosti u geopolitičkom i gospodarskopoliitičkom kontekstu.

Ako utvrdi znatne promjene pokazatelja iz točaka od (a) do (g), ESMA pokreće preispitivanje pragova poravnanja iz članka 11. i članka 11.a u skladu s člankom 10. stavkom 4.a Uredbe (EU) br. 648/2012.”.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14.7.2026.

*Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN*